

EBELERE YÖNELİK RİSKLİ DOĞUM YÖNETİMİ EL KİTABI

Prof. Dr. F. Deniz SAYINER
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin HAMLACI BAŞKAYA

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-503-0

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Ebelere Yönelik Riskli Doğum
Yönetimi El Kitabı

Yayıncı Sertifika No:

25465

Yazarlar

Prof. Dr. F. Deniz SAYINER
ORCID iD: 0000-0001-9287-989X

Baskı ve Cilt

Göktüğ Ofset

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin HAMLACI BAŞKAYA

ORCID iD: 0000-0002-1533-8667

Bisa Code:

MED033000

DOI

10.37609/akya.92

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde hekim-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturmaması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Dünyada ebeler, gebelik ve doğum hizmetlerinde; temel izlem ve bakımdan sorumlu sağlık profesyonelleri olarak kabul edilmektedir. Gelişmiş ülkelerde gebelik, doğum ve doğum sonu hizmetler, ebelerin liderliğinde kesintisiz olarak yürütülmektedir. Komplikasyon durumunda ise ebeler hekime danışarak bu hizmetleri yürütmeye devam ederler. Ebeler doğumun fizyolojisine saygı duymayı temel sorumluluk saymakla birlikte sürecin her zaman bu şekilde gitmeyeceğini sezinler, gözler ve gerekli önerilerde bulunur. Süreç boyunca hekim ile işbirliği halinde ebelik hizmetlerini sunmaya devam eder. Bu kitapta doğumda komplikasyon olduğunda ve müdahale durumunda ebelere düşecek rol ve sorumlulukları anlatmaya çalıştık. Tüm ebe öğrencilerimize ve ebe meslektaşlarımıza yararlı olması dileğiyle.....

Prof. Dr. F. Deniz SAYINER
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin HAMLACI BAŞKAYA

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1

Riskli Doğum Eylemi.....	1
--------------------------	---

Bölüm 2

Uterus Kontraksiyonları ile İlgili Distosi	3
--	---

Bölüm 3

Doğum Objesine Ait Distosi	13
----------------------------------	----

Bölüm 4

Pozisyon Bozukluğu-Malpozisyon	39
--------------------------------------	----

Bölüm 5

Fetopelvik ve Sefalopelvik Uyumsuzluk (CPD)	45
---	----

Bölüm 6

Omuz Distosisi	49
----------------------	----

Bölüm 7

Doğum Kanalı Kemik Pelvise Ait Distosi	59
--	----

Bölüm 8

Pelvisteki Yumuşak Dokulara Ait Distosi	63
---	----

Bölüm 9

Annenin Psikolojisi ile İlgili Distosi	65
--	----

Bölüm 10

Fetal Kalp Hızında Anormallikler- Fetal Distres.....	69
--	----

Bölüm 11

Gebelikte Hipertansif Durumlar.....	77
-------------------------------------	----

Bölüm 12

Çoğul Gebelik	89
---------------------	----

Bölüm 13

Umbilikal Kordon (Funis) Anomalileri	97
--	----

Bölüm 14

Amniyon Sıvısı Anomalileri	111
----------------------------------	-----

Bölüm 15

Plasental Anomaliler	119
----------------------------	-----

Bölüm 16

Preterm Eylem	127
---------------------	-----

Bölüm 17

Postterm Gebelik	133
------------------------	-----

Bölüm 18

Uterus Rüptürü	151
----------------------	-----

Bölüm 19

Erken Membran Rüptürü (EMR)	155
-----------------------------------	-----

Bölüm 20

Doğum Eylemine Müdahale - Epizyotomi	159
--	-----

Bölüm 21

Forseps	167
---------------	-----

Bölüm 22

Vakum	171
-------------	-----

Bölüm 23

Sezaryen	175
----------------	-----

Bölüm 24

Doğum Esnasında Meydana Gelen Yırtıklar	181
---	-----

Bölüm 25

Doğumun Dördüncü Evresindeki Riskli Durumlar	187
--	-----

Bölüm 26

Riskli Doğumun Anne ve Bebek Açısından Tehlikeleri	199
--	-----

Kaynaklar	201
-----------------	-----

KAYNAKLAR

1. Akalın, A., & Şahin, S. (2018). Preeklampside Tanı Ve Hemşirelik Yönetiminde Güncel Yaklaşımlar. *Journal of Human Rhythm*, 4(2), 88-97.
2. Aktaş, S., & Osmanağaoğlu, M. A. (2017). İntrapartum Elektronik Fetal Monitörizasyon Uygulaması Ve Sağlık Profesyonellerinin Sorumlulukları. *Life Sciences*, 12(1), 14-29.
3. American College of Obstetricians and Gynecologists. (2013). Hypertension in pregnancy. Report of the American College of Obstetricians and Gynecologists' task force on hypertension in pregnancy. *Obstetrics and gynecology*, 122(5), 1122.
4. Amorim, M. M., Souza, A. S. R., & Katz, L. (2017). Planned caesarean section versus planned vaginal birth for severe pre-eclampsia. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, (10).
5. Anderson, J. M., Etches, D. (2007). Prevention and management of postpartum hemorrhage. *American Family Physician*, 75(6).
6. Al-azzavi, F. (2007). Doğum ve Doğum Teknikleri Atlası. (Çev. Ed. Arslan, H.). Bedray, İstanbul.
7. Bangal, V. B., Giri, P. A., Shinde, K. K., & Gavhane, S. P. (2013). Vaginal birth after cesarean section. *North American journal of medical sciences*, 5(2), 140.
8. Başkaya, Y., & Sayiner, F. D. (2018). Sezaryen Oranını Azaltmaya Yönelik Kanıta Dayalı Ebelik Uygulamaları/Evidence-Based Midwifery Practices to Reduce Cesarean Rat. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 5(1), 113-119.
9. Beck, W.W. (1998). NMS Kadın Hastalıkları ve Doğum. (Çev. Asena, U.). 4. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.
10. Benrubi, G.I. (2006). Doğum ve Jinekoloji Acilleri El Kitabı (Çev. Özgünen F.T.). 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.
11. Cansun, D., & Küçükğöz Güleç, Ü. (2015). Obstetrik ve Jinekoloji, 7. Baskı, Akademisyen Tıp Kitapevleri, Ankara.
12. Cansun, D., & Küçükğöz Güleç, Ü. (2014). Oxorn-Foote Eylem ve Doğum 6. Baskı Akademisyen Tıp Kitapevleri, Ankara.
13. Çetinkaya, Ş. E., & Söylemez, F. (2013). Doğum İndüksiyonunda Başarıyı Et-kileyen Faktörler ve Doğum İndüksiyonu Yöntemleri. *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 66(01), 25-32.
14. Demirgöz Bal, M., & Dereli Yılmaz, S. (2017). Ebelere Yönelik Kapsamlı Doğum, Akademisyen Tıp Kitapevleri, Ankara.
15. Evans, A.T. & Niswander, K.R. (2008). Obstetrik El Kitabı. (Çev.ed. Öztöpcü, C.) 6. Basım, MN Medikal & Nobel, Ankara.
16. Gezginç, K., & Dalkılıç, E. U. (2011). Obstetrik acillere yaklaşım. *Journal of Academic Emergency Medicine*, 10, 128-32.
17. Gözükar, A. G. D. F., & Eroğlu, K. (2011). Sezaryen doğum artışını önlemenin bir yolu: "bir kez sezaryen hep sezaryen" yaklaşımı yerine sezaryen sonrası vajinal doğum ve hemşirenin rolleri. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 18(2), 89-100.
18. Günalp, S., & Yüce, K. (2014). Temel kadın hastalıkları ve doğum bilgisi. *Güneş Tıp Kitabevi*. İstanbul
19. Hamlacı, Y., Bekmezci, H., & Özerdoğan, N. (2017). Postpartum Kanamalarda Kanıta Dayalı Uygulamalar. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 38-44.

20. Karaahmet, A. Y., & Yazıcı, S. (2017). Epizyotomide Güncel Durumlar. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 4(1), 57-63.
21. Kızılkaya Beji, N. (2015). Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.
22. Kisisçi, H., Göksin, E., Durukan, T., Üstay, K., Ayhan, A., Gürkan, T., & Önderoglu, L. (1996). Temel Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi Günes Kitabevi. Ankara.
23. Kurdoğlu, M. (2011). Uterus Rüptürü. *Perinatoloji Dergisi* 2011;19(Suppl 1): S32-S35
24. Lyerly, A. D., & Little, M. O. (2010). Toward an ethically responsible approach to vaginal birth after cesarean. In *Seminars in perinatology*, 34(5), 337-344.
25. Macdonald, S., & Johnson, G. (Eds.). (2012). *Mayes' Midwifery*. 14. Baskı, Elsevier Health Sciences.
26. Öcal, P., Karataş, S., Çepni, İ., & Salahov, R. (2010). Günümüzde Vakum, Forceps Uygulanmalı mı?. *Türkiye Klinikleri Journal of Gynecology and Obstetrics*, 20(2), 104-110.
27. Özdemir, G., Koçbebek, A., Bilgin, Ş., & Hancı, A. (2014). Muhtemel amnion sıvı embolisi: Olgu sunumu. *Şişli Etfal Tıp Bülteni*, 48(3), 244-247.
28. Royal College of Obstetricians and Gynaecologists. (2007). Birth after previous caesarean birth. Guideline No.45.
29. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü (2010). Doğum ve Sezaryen Eylemi Yönetim Rehberi. Ankara: Damla Matbaacılık.
30. Sancetta, R., Khanzada, H., & Leante, R. (2019). Shoulder Shrug Maneuver to Facilitate Delivery During Shoulder Dystocia. *Obstetrics & Gynecology*, 133(6), 1178-1181.
31. Schoorel, E. N. C., Van Kuijk, S. M. J., Melman, S., Nijhuis, J. G., Smits, L. J. M., Aardenburg, R., ... & Kaplan, M. (2014). Vaginal birth after a caesarean section: the development of a Western European population-based prediction model for deliveries at term. *BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology*, 121(2), 194-201.
32. Singh, A., Mishra, N., & Dewangan, R. (2012). Delivery in breech presentation: the decision making. *The Journal of Obstetrics and Gynecology of India*, 62(4), 401-405.
33. Taşkın, L. (2016). Doğum ve Kadın sağlığı hemşireliği 13. Baskı, Akademisyen Tıp Kitapevleri, Ankara.
34. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu. Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi. Ankara: Sağlık Bakanlığı; 2014. p.11. Erişim:23.06.2019.
35. Terek, D., & Kültürsay, N. (2012). Mekonyum Boyalı Amniyotik Sıvı: Antenatal, İntrapartum, Postnatal Yönetim. *Türkiye Klinikleri Journal of Pediatrics*, 21(4), 230-237.
36. Tunçalp, Ö., Souza, J. P., & Gülmezoglu, M. (2013). New WHO recommendations on prevention and treatment of postpartum hemorrhage. *International Journal of Gynecology & Obstetrics*, 123(3), 254-256.
37. Yılmaz, M., İsaoglu, Ü., & Kadanali, S. (2009). Kliniğimizde 2002-2007 Yılları Arasında Sezaryen Olan Hastaların İncelenmesi. *Marmara Medical Journal*, 22(2), 104-110.
38. Yücesoy, G. (2007). Erken Doğum Eylemi: Tanı ve Yönetim. *Journal of Clinical Obstetrics & Gynecology*, 17(3), 207-216.